

DANCE, UNDERGROUND & COUTURE 1997/2018

Des del 13 de juny fins al 31 de juliol 2018

DANCE, UNDERGROUND & COUTURE 1997/2018

Susi Ferrer
Regidora de Cultura

L'Espai Metropolità d'Art de Torrent té l'honor de presentar una obra retrospectiva d'un dels artistes més destacats del panorama estètic actual, no només a la Comunitat Valenciana, sinó a Espanya i encara més enllà de les nostres fronteres (Bèlgica, Mèxic, Xile o els Estats Units).

"DANCE, UNDERGROUND & COUTURE" és un recorregut vital per l'univers de Jarr: ball, subcultura i costura com a elements de reflexió existencial.

És difícil entendre un fragment del seu discurs de manera aïllada, ja que Jarr ha articulat la seua manera de fer amb una superposició d'emocions i llenguatges que en certs moments ens conduïen al Goya més expressionista, i en altres ens remet a la tradició Pop més valenciana, com ara l'Equip Crònica o l'Equip Realitat, a més de passar pel punt més canalla de l'escena novaiorquesa.

En molts casos és capaç de plasmar en la mateixa obra diverses seqüències extretes del nivell més

profund del seu univers iconogràfic, i convertir el fetixisme pur en diàleg pur amb l'objecte: una batalla guanyada en pro de la comunicació amb qui intentem interactuar davant d'una de les seues composicions. L'última etapa de Jarr ens pot semblar un recurs fàcil a la imatge pseudoreligiosa per a l'aplaudiment del seu públic més àvid de "transmodernitat"; però el que realment busca (i troba) Jarr és una reflexió compartida amb tots sobre la deshumanització del món, les injustícies, el dolor... Per este motiu, és capaç d'utilitzar símbols tan arrelats a la iconografia religiosa com la corona d'espines o la creu.

I açò és el fet important del moment actual de Jarr: el compromís i la interacció. I per esta raó, Torrent té el luxe de mostrar tot un exemple de la maduresa d'un artista... perquè, al marge dels valors purament estètics, suma molts d'altres que interessa compartir. Si algú em preguntara, "PER QUÈ JARR A TORRENT?" Simplement l'instaria a visitar la mostra i a intentar el diàleg amb qualsevol d'estes obres. Li sorprendria la proximitat que pot haver-hi entre les persones.

"PARA COLOREAR". 2016
Litografia.
21x29,7 cm

EMERGÈNCIA EMERGENT

Luís Benavent

L'emergència emergent, o com un artista completament consolidat com Jarr continua sent, per a tots els qui estimem l'art i l'autor, eixe valor emergent.

Perquè com Ziggy Stardust, i més endavant com Bowie, mai deixaren de ser emergents, i ell és així, es reinventa i es torna a consolidar; els seus treballs estan plens de simbologies que cal descobrir, i ens convida a traspassar eixe llindar per tal que gaudim com ell.

Treballador incansable, de vocació insubornable, enamorat de la vida i de la seua professió, i sobretot amb una valentia a l'hora d'exposar la seua obra que pocs artistes amb la seua joventut han tingut per a ser capaços d'atrevir-s'hi.

El seu treball ens seduix, ens emociona, amb eixa tranquil·litat que emanava d'ell, amb subtilesa i amb un llenguatge plàstic que aconsegueix delectar els sentits de l'espectador.

Poder exposar una representació de tota la seua trajectòria, de la seua evolució, d'eixa emergència constant que no deixarà ningú indiferent i que aconseguirà que este espai expositiu Iluïsca amb el major esplendor, és un luxe del qual podrem gaudir. He d'advertir el lector de la meua admiració envers l'artista i de la facilitat amb què sempre he treballat amb ell. D'això la meua entrega de participació en este projecte, i de la seguretat que no oblidareu el vostre pas per esta sala d'exposicions, tant per la qualitat com per l'originalitat i la creativitat. Perquè esta característica, la creativitat, és la força de la seua personalitat com a artista, i la curiositat constant és el resultat de reinventar-se una vegada i una altra, per a sorprendre'ns en cadascuna de les seues propostes artístiques.

Gaudim, doncs, del privilegi de poder admirar la trajectòria d'este gran artista que farà despertar cadascun dels nostres sentits.

HISTÒRIA D'UNA TRAJECTÒRIA

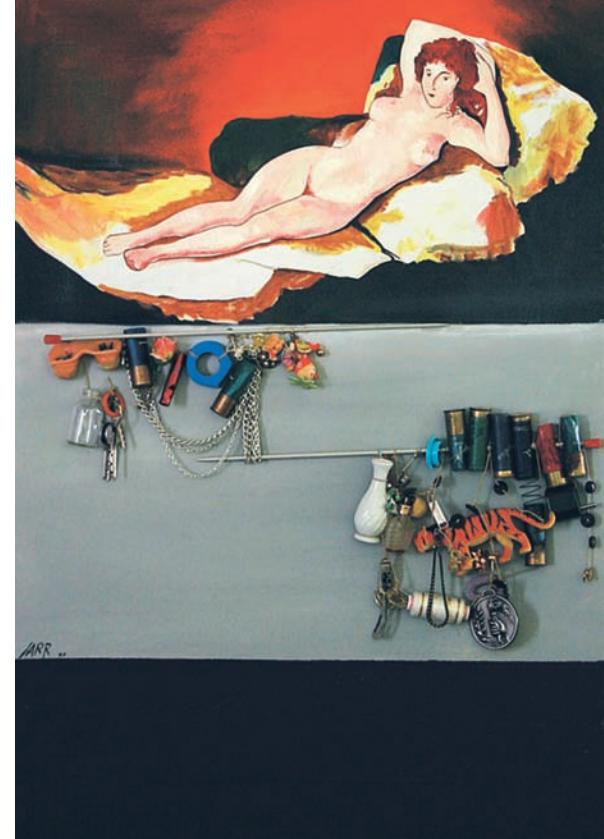
"SOMETIDOS...A LA HISTORIA". 2006
Tècnica mixta sobre llenç.
90x60 cm

L'HERÈNCIA ICONOGRÀFICA

Alejandro Villar Torres
Universitat de València

Hi ha camins que es desdibuixen abans d'arribar al seu destí, i d'altres que, tot i que estan ben traçats, de sobte es torcen i es compliquen en recolzades i laberints que impiden als soldats tornar a casa. Eixe és el major perill de les croades, perdre's en el gest, en l'acció de la lluita per la lluita, o contagiar-se de la violència que es torna endèmica quan es coneix el motiu però no la finalitat de l'acció guerrera. Esta ha sigut una de les preocupacions més íntimes de JARR durant més d'una vintena d'anys de treball incessant: equilibrar la recerca i l'experimentació amb la certesa i convicció d'una meta, d'una intenció, d'un objectiu sempre present en la definició d'una tesi que es resol en imatges o objectes. Hi ha en ell una naturalesa complexa que s'ordena amb la màgia encadenada dels processos biològics, com en una seqüència lògica en què cada pas legitima el següent, li dóna forma i raó i genera un camí que, en este cas, no es fa mentre es camina.

Si observem amb atenció la seua trajectòria i evolució, constatem que la finalitat última de la seua obra és confrontar-se a la realitat, abordar-la amb valentia per a actuar com l'espill en què es dibuixa el retrat de l'individu, un *Dorian Gray* contemporani que busca la seua redempció en l'art (#nomésl'artemsalva). S'amaga en algunes ferides obertes de la societat,

del nostre món salvatgement civilitzat, d'on extrau els personatges i les situacions amb què construïx les escenes. Per este motiu, no només utilitz el seu instint, sinó que es basa en la tradició iconogràfica de l'art occidental, en el llenguatge dels símbols que ens parlen en clau visual de les tensions entre el cel i la terra, entre el cos i l'ànima. Però el seu condicionament històric és encara més potent, ja que la seua identitat és eminentment romàntica i espanyola a l'hora de resoldre el mite de l'artista com a profeta generós que s'enfronta a la injustícia, al poder desmesurat, al fanatisme, a la repressió sexual i al pitjor dels fantasma, que és al mateix temps una metàfora de la creació: la guerra.

No pot evitar que en la forma de tractar estos qüestions aflore l'admiració pels genis de la pintura

1 *Sometidos... (Sotmesos...)* va ser una de les peces seleccionades en el Festival Internacional EFÍMER 2007 celebrat en la ciutat d'Algínet i organitzat per Nil Comunicación en col·laboració amb la Universitat Politècnica de València.

2 JARR actualitza com cap altre artista l'anomenat *Pop incòmode* fent ús de la ironia i d'un repertori de codis que donen respostes a la complexa relació entre l'art i la societat.

"LECTURAS...IZQUIERDA". 2006
Tècnica mixta sobre llenç.
190x120 cm

"LECTURAS...DERECHA". 2006
Tècnica mixta sobre llenç.
190x120 cm

espanyola que feren crònica de la realitat des de diversos posicionaments. En primera posició, regna l'expressionisme de Goya, la seua entrega a l'art en soledat per a descobrir els submóns i obrir la porta als fantasmares que viuen en l'inconscient de l'home, alimentats per la ignorància. *Sometidos... (Sotmesos...)*¹ és un homenatge monumental al mestre aragonés, al seu univers il·lustrat i inquietant entre la raó i el sensualisme roccò, la musa delicada del qual anuncia la fi de l'Antic Règim. *La maja desnuda* es convertix en l'obra de JARR en una Venus revolucionària, que es manifesta davant de la seua condició aristocràtica amb l'exuberància de la imatge de la llibertat, on l'artista introduïx objectes cosits al llenç i convertix el procés de creació en una acció més radical, d'acord amb el seu discurs antibèlic.

Picasso va prendre eixe llegat visionari de Goya i, amb el *Guernica*, va saber adherir el compromís polític al formalisme avantguardista. Esta obra està marcada en l'ànima de JARR amb ferro brusent, i no només perquè expressa els desastres de la guerra, sinó pels procediments en la creació de les imatges: la interacció de llenguatges que empra Picasso per a tractar el símbol i la reinterpretació de la iconografia clàssica com a base per a l'elaboració d'una escena dramàtica contemporània. Eixe principi de la fragmentació, del collage i a la juxtaposició de realitats que construïxen un significat poètic nou s'instal·la des d'un primer moment en la ment de JARR, el qual sent una clara predilecció per plasmar seqüències simultànies en un llenç i unir passat i present, història i actualitat, en una esfera surrealista i persuasiva. El seu *Guernica Alpino* és un clar tribut a esta gran obra, en la qual es desplega

"LECTURAS...PORNOGRAFÍA". 2006
Tècnica mixta sobre planxa de fusta.
120x99 cm

de manera il·lustrativa el divan psicoanalític de l'artista: ens revela, clar i ras, els seus referents, les imatges simbòliques, els somnis i flaixos de la infància sobre un escenari devastat per la guerra, metàfora de món i de la creació.

I, per descomptat, delata la seua passió per Josep Renau i l'*Equip Crònica*², una tradició crítica valenciana que es nodrix de la cultura visual i de la història per a compondre una nova poètica, amb què ens instiga a la reflexió a partir del xoc del que està descontextualitzat. El Pop i la generació apropiacionista³ dels huitanta van fer la resta en un artista que assimila en el seu cos eixa història genètica de forma inconscient i natural.

En este sentit, algunes obres de JARR poden considerar-se fotomuntatges pintats que absorbixen

3 Destaca, sobretot, la seua fascinació per la teoria de la imatge i les aportacions a la narrativitat de la pintura a partir de la influència dels *media* d'artistes com ara Robert Longo, Sherris Lavine i, especialment, Cindy Sherman.

"SOMETIDOS...AL JUEGO". 2006
Tècnica mixta sobre llenç.
90x60 cm

4 Barroco (Barroc) fou presentada en l'exposició MAREADOS, en la Maison d'Art Actuel de Brussel·les en març de 2010 amb l'obra de Jesús Azogue i comissariada pel Grup Centrifugarte.

"DANDO LA ESPALDA". 2012
Tècnica mixta sobre llenç.
92x72 cm

"UN PANAL DE RICA MIEL". 2012
Tècnica mixta sobre llenç.
92x72 cm

"R. AVEDON...MARKUS". 2006
Tècnica mixta sobre llenç.
190x120 cm

"R. AVEDON...MODELO VI". 2006
Tècnica mixta sobre llenç.
123x85 cm

"FELIZ DIA". 2010
Tècnica mixta sobre llenç.
200x150 cm

eixa herència simbòlica i iconogràfica, l'emoció dinàmica i transcendent del Barroc que ens convida a realitzar diverses lectures del que ocorre. És, al cap i a la fi, un nou barroquisme en forma, concepte i significat: conjuga tècniques i llenguatges amb els seus personatges retallats sobre un fons de pa d'or que aporta una dimensió espiritual i màgica a totes les seues obres i que es convertix en la senya d'identitat de l'autor. La sèrie Barroco (Barroc), presentada a

Brussel·les durant la presidència espanyola de la UE en 2010⁴, tracta discursos al·legòrics que reten un homenatge en última instància a la devoció espanyola per les imatges, sense cap voluntat sacrílega. I tot això sense renunciar als jocs objectuals que donen vida a les seues pintures i les doten literalment d'ulls seràfics que convertixin l'observador en observat. Ulls que apareixeran, novament, en la sèrie recent *Fallen Angels* (*Àngels caiguts*).

HEROIS I ANTIHEROIS

Un altre dels perills que amenaça l'artista en el seu compromís amb la realitat és el de caure en el maniqueisme per a exercir una força alliçonada sobre l'home, convertit en un jutge que supedita l'art a la funció moral. Per a fugir d'esta temptació, JARR pren l'art com un joc, una acció aparentment innocent que li va permetre explorar terrenys formals i temàtics sense por a la irreverència. I així, com un xiquet que s'escorre entre les regles, ens contagia d'entusiasme i ingenuïtat a l'hora de considerar l'art, en un intent de desdramatitzar l'escenari que es desplega davant dels seus ulls.

La mirada de xiquet motivà una part de l'obra de la sèrie *La mística de la música*⁵, amb què JARR va realitzar la seua primera gran projecció internacional en 2002, amb la participació en la Biennal de Buenos Aires i en l'exposició "La Huella de España" ("L'empremta d'Espanya") en l'Havana i Santo Domingo.⁶

Per a aconseguir-ho, es va convertir en *El Chico (El vailet)*, custodiat per Charles Chaplin, el qual li descobrix el món sota un somriure i un escut tragicòmic que li permet enfotar-se a la vida jugant, sense evadir-se del tot de la realitat. El cinema clàssic de Hollywood i el seu mític star-system es desplega davant d'ell com un recurs simbòlic d'on extraure personatges per a la seua nova representació. Marilyn Monroe, Groucho Marx, Buster Keaton i Chaplin es convertixen en Ases de la

"BENDITA VIRIDIANA", 2010
Pa d'or sobre litografia.
70x50 cm

5 VAA, JARR i la mística de la música, Palau de la Música, València, 2002.

6 La presència de JARR en mostres en terres americanes comença l'any 2003, amb una selecció en el projecte Fashion Art de Manuel Fernández que itinerà per ciutats com ara Uruguai, Mèxic, Xile, Colòmbia, Panamà i, finalment, els Estats Units. El seu prestigi en este continent va creixent i en 2006, el Museu Acadèmic de Belles Arts de Mèxic li dedica la primera retrospectiva.

"LA FORMULA", 2010
Pa d'or sobre litografia.
70x50 cm

"EL SUEÑO DE JARR". 2010
Técnica mixta sobre lienzo.
120X168 cm

⁷ És a partir d'esta *Mística de la música* quan s'establixen clarament els seus postulats estètics i poètics i el seu univers simbòlic sobre el pa d'or, presidit per les diverses metamorfosis figuratives de l'artista en éssers que prenen la innocència com a atribut.

⁸ La instal·lació *Rompecabezas* (*Trencaclousques*) formà part de l'exposició "Miradas Emergentes" ("Mirades emergents"), comissariada per Elisa Herráez i Alejandro Villar, a través de la Galeria Ibalart per a Caja Madrid en el Centre Cultural Fuente del Berro, Madrid, 2003.

⁹ Este aspecte ha sigut destacat per Consuelo Císcar Casabán en la introducció al catàleg de la mostra *Apointi Mediterranei*, Fondazione Mediterranei, Lucca-Itàlia, 2003.

¹⁰ L'estudi de l'obra de Duchamp i, sobretot, el descobriment de les pintures combinades de Rauschenberg marquen un punt i seguit en l'evolució de JARR, que tendix a integrar la seua vocació narrativa amb la poètica de l'objecte.

Música (*Asos de la música*), asos d'una baralla de naips que ens convida a jugar amb les icones de la nostra cultura. Però la partida es complica en la sèrie parella d'Ases (*Asos*), composta per Chaplin i el vailet, Gilito, Sex Symbol i Pardalet, un políptic a manera de seqüència que evoca la tornada a la innocència. El xiquet s'aboca a una escena en què un superheroí es disposa a combatre els poders extrems: el totalitarisme, el capitalisme desmesurat i els rols socials, i culmina amb la presència genuïna del pardalet que habita un cel daurat i màgic, personificació de la innocència i del mateix artista⁷. A partir d'ara, el símbol del pardalet estarà en tota la seua producció com un recurs que garantix la presència metamorfosejada de l'artista, de vegades com a part de l'acció, en altres simplement dóna testimoni des d'un angle, i en altres com a segell que autentifica la marca del seu estudi.

Lafany per jugar motivà també la seu ruptura amb el concepte de quadre tradicional, i va obrir la pintura a formats tridimensionals nous que permeten expandir-se en l'espai a manera d'instal·lació. Els seus cubs pictòrics establixen, a la vegada, jocs compositius

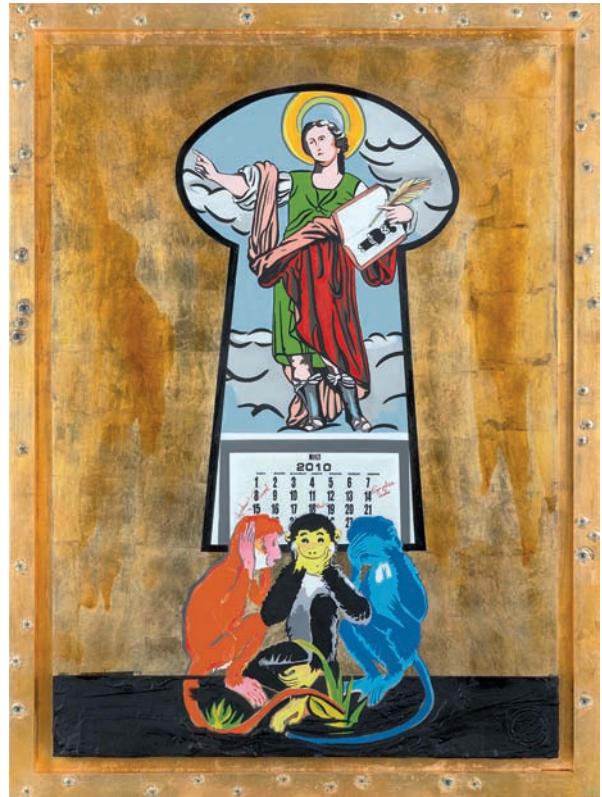
"GRIS (cubo)". 2016
Escultura en técnica mixta
sobre lienzo.
38,5x38,5x38,5 cm

canvients, a partir de la combinació de cadascun dels sis costats com a parts d'una escena que es construíx com un trencaclosques.⁸ Estos llenços polièdrics satisfan la necessitat performativa de l'artista, que es veu cenyit a la noció acadèmica del pintor i necessita passar a l'acció i fer que l'espectador forme part de les seues entremaliadiures. Amb els cubs, JARR introduïx la dimensió espai-temp en la pintura, ja que la peça canvia segons la voluntat de l'usuari, el qual, com si fóra un xiquet, elegix i compon l'escena.⁹

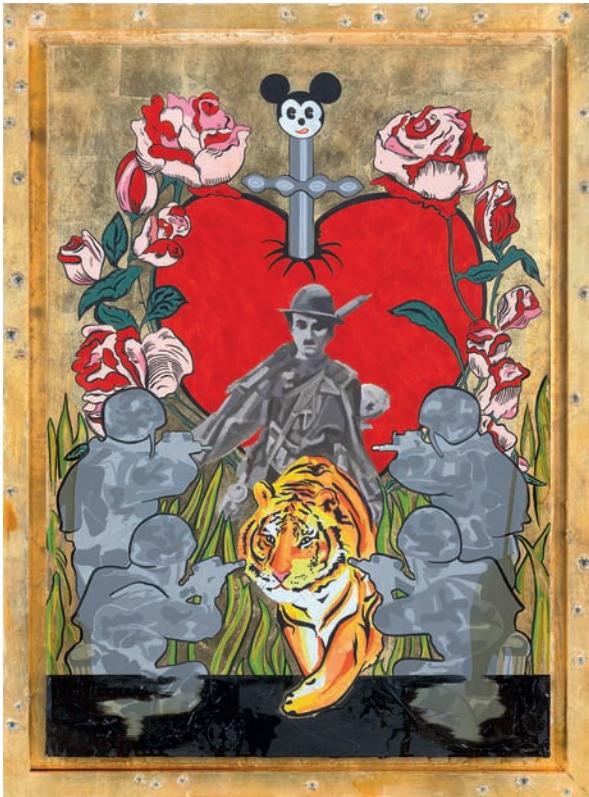
I d'esta manera, jugant, l'artista trenca límits, elabora conceptes, explora tècniques a partir de la combinació d'elements constants que es repetixen una vegada i una altra, de manera que ens fa la sensació de novetat en cada moment de la seua evolució. Eixe és un dels grans misteris de JARR en cadascuna de les seues exposicions o sèries, oferix una visió distinta de si mateix, tot i que es manté fidel als seus principis essencials: l'ús de les imatges i dels símbols, el pa d'or, la vocació lúdica i l'exploració objectual, amb els quals JARR fa un gir sobre si mateix que li ajuda a avançar en les seues investigacions, però sense moure's dels seus fonaments artístics i crítics.

Precisament esta passió pel joc el va portar a introduir l'objecte en el seu discurs, que estava present des de les seues primeres *ballarines*, i progressivament aflora en un camí que es traça entre el reciclatge, el *ready-made* ("art trobat") i l'encadellat.¹⁰ I en eixa investigació objectual que analitzarem més endavant, el joc també té una visió temàtica independent, sense abandonar la ironia, a pesar de la recerca formal que els motiva. Les *Poesías Metafísicas* (*Poesies metafísiques*) són una prova d'esta acció lúdica de l'objecte trobat que es presta a fer simulacres de minimalisme, geometria i espai.

"FELIZ CUMPLEAÑOS". 2010

Tècnica mixta sobre llenç.
70x50 cm

"EL AMOR MATA". 2010

Tècnica mixta sobre llenç.
70x50 cm

"EL CIRCO". 2010

Tècnica mixta i digital sobre llenç i pa d'or.
136x86 cm

11 En 1990 ingressa en l'Escola d'Arts i Oficis de València i en el Conservatori de Dansa Joan Baptista Cabanilles d'Algemesí. Es forma simultàniament en el camp de la dansa i de la pintura fins que l'any 1997 és acceptat en el Departament de Dansa Contemporània de l'Institut del Teatre de Barcelona. A eixe any pertanyen les seues primeres obres de la sèrie *Pas-à-quatre*.

"RADIOGRAFÍA DE TUTÚ". 1998

Acrílic sobre paper.
46x65 cm

GEST I MOVIMENT

Com s'ha assenyalat en molts textos sobre l'autor, la dansa va obrir a JARR les portes de l'art. Una lesió l'apartà de les seues aspiracions forjades a l'Institut del Teatre de Barcelona¹¹ i es centrà definitivament en la seu passió per la pintura. Però de la dansa quedà eixe sentit del moviment i el desenvolupament en l'espai que queda plasmat en cada obra de l'autor, en qui encara transpira un sentit acústic de fons. Els gestos, la cadència i l'expressió s'espremen en les pinzellades més brusques i en els traços continus del seu dibuix, sobretot en les obres de l'etapa inicial.

El *Pas-à-quatre* (*Pas de quatre*) va ser la primera gran sèrie que integrava llenços, peces objectuals, dibuixos i les ja mítiques *Culonas* (*Culgrosses*) amb què l'artista manifestava la seu tendència tridimensional i la vocació crítica. El món de la dansa va servir de transfons per a significar la tensió entre l'individu i la societat, i fer al·lusió a un dels passos mítics d'*El llac dels cignes* que requerix de la complicitat plena entre quatre ballarines que han de ballar com si foren un únic cos. Els tutús i les sabates de ballet es convertixen en símbols del sofriment i l'abnegació de l'ésser dansant que competix per subjectar-se a les regles implacables de la sincronització entre la part i el tot. L'esforç com

"EL AMOR MATA". 2010
Pan de oro sobre litografía
70x50 cm

a tema està latent en cadascuna d'estes peces que s'envolten en una atmosfera de frustració que, en certs moments, es torna en violència com a conseqüència de l'estat anímic de l'artista.

Radiografía del tutú (Radiografia del tutú) és, potser, una de les obres que millor plasma eixa interiorització del ballet en l'ésser de l'artista. Cada traç del dibuix continu que definix les línies essencials del vestit reflectix en blanc sobre negre les cinglades de dolor i estigmes que queden marcats en el cos a causa del moviment dur.

El gest rítmic donà pas a l'acció plàstica i matèrica en què JARR introduïa eixe moviment en la pinzellada brusca, en el procediment de realització de les pintures i dibuixos, indefinits i violents, d'una força expressiva impactant. La sèrie dedicada al seu gos homònim *Jarr & Jarr Co.*¹² ens convidava a submergir-nos en la vida quotidiana del pintor i el seu gos en l'estudi. S'anunciava ja eixa tendència a la metamorfosi de l'artista en gos, pardal o xiquet, per a viure la realitat des d'una posició alternativa i, per descomptat, al joc, que donarà com a resultat els seus primers quadres mòbils.

12 AAVV, *Jarr & Jarr Co.*, Ajuntament d'Alzira, Alzira, 2001.

13 Jarr avança en la pintura pel camí de l'informalisme des d'un posicionament lúdic que el situa en un espai ambivalent de gran força plàstica sense arribar a l'abstracció. Destaca la seua admiració per mestres com Dubuffet, Burri, Saura o Millares, però sobretot la seua fascinació per Basquiat, a qui ret un homenatge en obres de distinthes etapes.

"LA PLAYA". 2000
Tècnica mixta sobre planxa de fusta.
50x31 cm

"PUNTA ROTA". 1998
tècnica mixta sobre paper i reciclat.
18x18x112 cm

"ASPIRADOR". 2000
Tècnica mixta sobre planxa de fusta.
31x31 cm

"COCHE". 2000
Tècnica mixta sobre planxa de fusta.
31x31 cm

Els grans retrats del seu gos ens oferixen el seu moment més expressionista, amb formats imponents en què la pintura-pintura, la matèria i el pigment afloren d'una manera brutalista. Les brotxades dinàmiques i els pegats de pintura, pigments mesclats amb coles i arenes, s'acosten quasi a l'abstracció, però es subjecten a la identificació de la gran taca negra del gos sobre fons primaris o envoltats de tocs captivadors de colors i pinzellades gestuals que simulen la vida d'acció agitada del gos i la seua pilota.¹³

La inspiració en l'univers del joc caní conduïx l'artista a derivar la investigació de la seua pintura expansiva cap al concepte del quadre mòbil: la superfície bidimensional del llenç o la taula es convertix en vitrina i, per tant, en un fons escenari sobre el qual s'introduïxen objectes xicotets o miniatures escultòriques suspeses per cordes, de manera que genera profunditat espacial

i moviment a l'escena davant la inevitable acció de l'espectador. *La playa* (*La platja*), *Comida* (*Menjar*), *Fisiológico* (*Fisiològic*), *Coche* (*Cotxe*) i *Aspirador* ens oferixen una captació lúdica i divertida del dia a dia des de la mirada d'un gos, i fa ús de la metonímia visual per a designar eixa realitat a partir del fragment o part essencial.

A este moment correspon també l'aparició del primer model de cub, amb l'obra *El sueño de Jarr* (*El somni de Jarr*), realitzat a partir d'un bastidor cúbic en l'interior del qual les línies de corda tracen una xarxa de tensions entre les quals fluix l'objecte: la recerca del moviment ens guia quasi a la peça objectual interactiva que requerix de la nostra acció, per la qual cosa s'establix de nou el debat dels límits entre la pintura, l'escultura i la instal·lació.

EL CAMÍ CAP A L'OBJECTE

Paral·lelament a la investigació de la *image*, en el sentit global i anglosaxó del concepte "imatge"¹⁴, JARR va introduir des del principi una predilecció escultòrica i objectual que corre de forma simultània i entrelaçada per les venes de l'ésser simbòlic i iconogràfic. La mateixa devoció pel mite i l'icona d'inspiració eminentment Pop genera actituds indiscretiblement postmodernes que definixen la seua passió per l'objecte: el col·leccionisme com a art, el *shopping* com a expressió cultural o l'ideal dadaista de *l'objet trouvé* ("art trobat") es manifesten en la seua tendència a construir històries a partir de l'encadellat d'objectes, recopilats del seu entorn més pròxim i plens d'un sentimentalisme que conferix a cada obra una dimensió vivencial i autobiogràfica.¹⁵

Fa l'aproximació a l'objecte des del reciclatge, i utilitzta taules, portes i finestres com a suport de les seues pintures, fins que progressivament adquirixen independència escultòrica i significativa. Així sorgix *Cenicienta nunca existió* (*La Ventafocs mai va existir*) o

Reflejo de zapatilla (*Reflex de sabatilla*), les dos de 1997 i que suposen l'obertura a la investigació objectual i de l'encadellat, confirmada en la seua obra més recent. La distància en el temps fa que estes obres siguin considerades peces emblemàtiques de la seua carrera i que establixen un esclavó lògic en l'evolució tècnica de l'artista.

La dansa envolta temàticament cada gest de l'artista i inevitablement Degas ix a la palestra, però d'una forma impactant i escultòrica, amb l'obra *Punta rota* (*Punta trencada*) que ens recorda que el mestre impressionista ja va introduir elements tèxtils sobre els bronzes de les seues ballarines. En JARR, la part de la cama, a més d'insinuar un moviment que comença o acaba, ens transmet dolor, com un senyal d'identificació emocional amb la ballarina.

Estes obres tenen una valoració extrema per part de l'artista, quasi fetixista, en incloure dins del seu univers

14 L'exploració de la imatge i la interacció de la fotografia i la pintura és el tema central de la sèrie *Desnudez y crueldad sobre tacón* (*Nuesa i cruetat sobre tacons*), que utilitz la vistes de la ciutat de Nova York prèvies a l'11-S com a fons per al desenvolupament simbòlic dels seus personatges. Estes obres impactants foren presentades en 2004 en Casadecor Madrid i en el FAP '04, Festival Internacional d'Art Públic realitzat per l'Ajuntament d'Algesmesí i la Universitat Politécnica de València.

15 AAVV, *Mi amado objeto de deseo* (*El meu estimat objecte de desig*), Nil Comunicación, València, 2009.

“...JARR va introduir des del principi una predilecció escultòrica i objectual que corre de forma simultània i entrellaçada per les venes de l’ésser simbòlic i iconogràfic. La mateixa devoció pel mite i l’icona...”

devocional les peces creades en el passat i que entren per la porta gran del seu museu peculiar en un exercici de col·leccióisme retroactiu. Insertes en urnes de metacrilat es disposen a regnar entre el conjunt de nines i joguets antics que exhibixen les vitrines inacabables del seu estudi.

Peça fetitxe és el Mickey que s’incorpora en el 2010 a la sèrie *Barroco (Barroc)* i que es convertix en un element inquietant en la narració al·legòrica dels quadres. La inspiració en el personatge animat es torna sinistra amb la seua existència perturbadora que sembla haver-hi a l’interior de l’arca de vidre esquerdat.

La mateixa intensitat biogràfica i recuperadora es respira en *Recién Casados (Novençans)*, en què les portes d’un antic armari rober adopten la funció de polític contenidor de la vida marital. Plans segmentats que s’unionen amb la confiança d’enllaçar significats a partir d’imatges, pintures i realitats adherides com un collage pseudopictòric. En eixe efecte *vintage* que superposa el present i els passat, inspirat en els nostres àlbums de fotografies en blanc i negre, JARR connecta amb els exvots de la valenciana Carmen Calvo, i comparteix la mirada transcendent i mística envers l’objecte antic.

“CADA MAÑANA CUANDO ME LEVANTO ME SUBO A UNA SILLA”. 1998
tècnica mixta sobre porta
193x68 cm

“RECIÉN CASADOS”. 2010
tècnica mixta sobre reciclat.
290x200 cm

L'OBJECTE MATEIX

I l'objecte regnà per complet. De sobte, l'embolic va prendre forma i s'instaura en la vida creativa de l'artista d'una forma inclement i expressiva. JARR assumix com a pròpies les lliçons de Duchamp i Rauschenberg¹⁶ i trau el seu costat més brutal a nivell compostiu i simbòlic en què l'objecte assumix el poder de persuasió que fins ara havia atresorat la imatge.

En *Haciendo la cama (Fent el llit)*¹⁷, obra de 2005, inaugura una nova etapa de radicalitat amb què desgrana les passions humans i exalta la seua acció crítica contra el poder establert. La violència dels temes s'assimila també en el procés de creació que substituïx el delicat exercici de pinzell per l'acció física de nugar objectes, cosir-los literalment a l'escultura o al llenç i agredix la superfície per a ferir-los visualment i poèticament. La tècnica del teixit d'endinsa en el sentir

16 El seu homenatge a estos dos autors fou el lema central de les obres presentades en l'exposició "Tips to get through the Crisis" ("Conseils per a eixir de la crisi"), amb l'artista digital Jesús Azogue, en la mostra comissariada pel Grup Centrifugarte per a l'Edifici Berlaymont de Brussel·les en gener de 2010.

17 La mostra "JARR Objectual" realizada en la sala dels Bambús del Palau de la Música de València en 2005 inicia un període d'investigació que dura cinc anys i es centra per complet en la retòrica de l'objecte. Progressivament, l'objecte i la imatge s'unen fins a arribar a un període barroc en l'ús dels llenguatges de l'art i els recursos visuals de la pintura.

18 Villar Torres, Alejandro, "JARR. El rostro obsceno de la vida" en Dolor o plaer, Nil Comunicación, València, 2008.

19 "Entre la corroboración y la agresión (o cómo un artista sobrepasa las opiniones)", JARR, Palau de la Música, València, 2006.

20 Eixe camí nou es presenta en la seua primera gran exposició objectual, titulada "Del objeto al concepto" ("De l'objecte al concepte"), realizada amb l'artista Javier Jiménez en el claustre del Convent de Sant Vicent d'Algemesí, com a mostra complementària del projecte No Borders, Just News (AICA, 2008).

de l'artista, el qual embasta amb els elements trobats el retrat del costat obscé de la vida, de manera que estableix paral·lelismes entre el desenfrenament carnal i la crisi de valors del món contemporani.¹⁸

S'alça novament l'artista visionari que increpa l'espectador de la forma més mordaç. Tal com indica el crític Christian Parra-Duhalde: "Pot ser que Jarr se'n passe dient-nos qui som; però també pot ser que si l'art no ho fa, no compliria la seua labor"¹⁹. En esta fase, l'artista adopta l'agressió com una necessitat de saltar per damunt dels condicionants del mercat i de les expectatives estètiques projectades fins ara envers la seua obra. Es decanta per la participació en projectes d'art públic i per representar una opció alternativa i objectual en l'esfera de l'art actual, on planeja emboscades a la nostra sensibilitat.²⁰

"CINEMATÓGRAFO". 2010
tècnica mixta i objectes sobre reciclat.
66x51x33 cm

21 Estes obres foren les peces clau de l'exposició "Jarr. Pornografía" ("Jarr. Pornografia") (Galeria Cuatro, València, 2008) i "Jarr, mi amado objeto de deseo" ("Jarr, el meu estimat objecte de desig") (Galeria Biondetta, Madrid, 2008).

22 De la Calle, Román, "JARR, decir "lo otro". Los guiños alegóricos de la pintura" en *JARR i la mística de la música*, Palau de la Música, València, 2002.

23 L'exposició fou inaugurada en la Galeria Cuatro de València en 2016, i presentada en la Sala d'Exposicions d'Algemesí en 2017 amb la col·laboració fotogràfica de Zaibi, i catàleg editat per Nil Comunicación.

28

29

NOMÉS L'ART EM SALVA

Més brutal es mostra en la peça *Haciendo la cama* (*Fent el llit*), en què apostava per commoure'ns amb peces de joguets trencats i elements al·lusius a la nostra naturalesa tòxica i morta. Hi assaja la superposició de discursos (l'objectual i el pictòric) que induïxen l'espectador a examinar amb la mirada entre els objectes comprimits en primer pla, els espais dels quals possibiliten la visió d'un fons collage d'imatges, que ens convertix en autèntics *voyeurs* ("observadors").

Les obres *Pornografía I* (*Pornografia I*) i següents l'²¹ ens situen en eixa posició "d'observador" que s'escandalitza o delecta davant les actituds lascives provinents de la indústria eròtica. Més enllà de la provocació, JARR intenta convéncer-nos d'una nova revisió sobre si mateix: recordem ací la forma de les *Cajas Negras* (*Caixes negres*) que van sorgir de *La mística de la música*, de les quals el mestre Román de la Calle indicava en 2002 que "ens dirigixen cap a una altra direcció, entre recerques objectuals, diaris de memòria personal i senyals conceptuais, que potser s'aferren als

pentagrames que tensen, subjecten i agafen amb força les caixes dels records"²².

Entre estos obres radicals, sorgix l'encant de dos peces titulades *Peggy i Guggenheim*, en què l'autor recobra el sentit de l'humor i incorpora el seu afany per l'homenatge (com el que realitzà a Duchamp amb *Cinematógrafo* (*Cinematógraf*)), per la innocència i el joc envoltat, per descomptat, amb el preciosíssim i màgic pa d'or. Eixa tècnica tradicional del daurat a l'aigua rescata progressivament la bellesa en la retòrica de l'objecte i suposa la reconciliació definitiva amb els seus postulats.

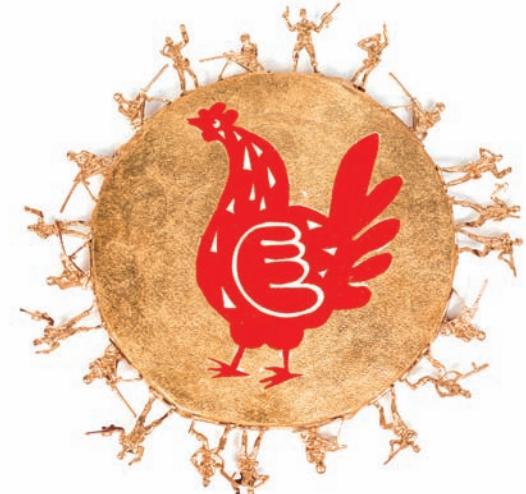
Inovament emergeix el que sempre estigué latent, l'efecte sorprendent es mitiga amb l'aproximació didàctica de la seua obra. Sabem que no és un artista que busque la comoditat, i per este motiu necessita, de vegades, instruccions d'ús, un manual que ens descobrisca pas a pas la lògica de la seua evolució.

I arriba *Fallen Angels* (*Àngels caiguts*)²³, on JARR s'envolta d'una aura profètica i barroca: el pa d'or omplia la seua obra d'una escena mística i la peculiar iconografia combinava la fascinació del Pop amb el llegat de la imatge devocional com a transfons.

Estos éssers negres, amb ales daurades i ulls seràfics, idèntics en forma i variats en el missatge, vinculen a JARR amb la tendència actual del *Costum Art* que incita a la producció en sèrie d'obres d'art amb materials alternatius. La transmutació de les figures és paral·lela al seu nou llenguatge, una tècnica mixta de figures construïdes i elaborades manualment per l'artista on l'acció de cosir/pintar que ja utilitzava en els seus inicis té ara la finalitat de capturar el temps dins d'un objecte. D'això l'emoció profunda de les seues obres, que ferixen suavament el cor des de la nuesa, la sinceritat i la innocència.

Així veiem un palpitant *Sagrado Corazón* (*Sagrat cor*), un *Calvario* (*Calvari*) culminat per figuretes de soldats

"GALLINA". 2016
tècnica mixta sobre llenç i objectual.
28 cm Ø

"SAGRADO CORAZÓN". 2016
tècnica mixta sobre figura manual en llenç
106x72x2 cm

"SERIE ANGELES CAÍDOS_METANO". 2016
tècnica mixta sobre figura manual en llenç.
42x26x16 cm

"SERIE ANGELES CAÍDOS_CONCENTRACIÓN DE VIDA". 2016
tècnica mixta sobre figura manual en llenç.
42x26x16 cm

"LICENCIA PARA MATAR". 2016
tècnica mixta sobre figura manual de cartó.
73x30x18 cm

en la batalla o una *Torre de Babel* que es descompon constantment a través de l'acció de les flames de les candeles. Els mítics cubs incorporen ara el número, que indaga en l'herència pitagòrica en el cristianisme, i una delirant interpretació del símbol animal que unix Plini, els bestiaris amb el repertori icònic del Pop. Però, a més d'eixa lectura còsmica, JARR no obliga la base social del seu art, el seu compromís amb la realitat. Per este motiu, els seus crucificats porten les corones d'aram, en una clara al·lusió a la massacre diària de la immigració.

És la resposta d'este artista inquietant, que sempre juga amb el símbol i l'expressió, amb el significat i l'emoció, davant la injustícia, el desvergonyiment polític, la corrupció, totes les formes de terrorisme i la deshumanització del món. L'art com a compromís és el motor de tota la seua obra, de vegades sacrifica l'aplaudiment i mostra una virulència estètica que no sempre s'entén.

Me n'adoní que estava presenciant el seu propi Big Bang, el punt d'inflexió, de regeneració còsmica, i prenia com a base el món simbòlic des dels inicis de la nostra civilització: els deus egipcis, la saviesa grega, l'art paleocristià i la imatge devocional.

Malgrat la profunditat del seu missatge, JARR apostà pel to innocent i lúdic que sempre acompaña les seues obres, i plenes d'originalitat i d'una màgia refrescant ens promet una nova era presidida per l'art i la il·lusió. Així és com, sense adonar-nos-en, ens sumem al seu lema #només l'art em salva.

Este és el final de la nostra exposició, però abans reviurem amb una peça xicoteta el que serà la seu pròxima exposició, la qual ens mostra de forma simultània les línies de la seua investigació que convergixin en el mateix nuc que les motiva.

32

33

"DEPORTADO". 2016
tècnica mixta sobre llenç i tela amb figura.
61x43x17 cm

"ALL togther now!!!". 2016
tècnica mixta i objectes sobre reciclat.
20x29x08 cm

JARR

**Joan Antoni Rodríguez Roca
Algemesí, València, 1973**

www.jarr.es

Les seues inquietuds vitals el conduïxen a participar del món de l'art. En 1990 ingressa en l'EAAOO de València i, contemporàniament, en el Conservatori de Dansa Joan Baptista Cabanilles.

La dansa deixa una empremta indeleble en la seu carrera i en si mateix, però finalment serà només una via d'accés al món de les arts plàstiques, on JARR comença a expressar-se de forma plena, sense cap limitació, ni física ni espiritual.

Una continua evolució i experimentació queda plasmada clarament en la seu obra. La matèria de l'inici el porta a la no-matèria en la transició envers les noves tecnologies i l'art objectual, sense deixar de tindre una entitat artística pròpia: JARR.

Pas à Quatre (Pas de quatre), Jarr & Jarr Co., Kit-Kat Grunge, La mística de la música, Dolor o placer (Dolor o plaer), Barroco (Barroc), Mi mundo Alpino (El meu món Alpino), Confidencias (Confidències) i Fallen Angels (Àngels Caiguts) són les diferents sèries que han conformat la seu trajectòria.

A més, l'artista pertany al col·lectiu Cazadoras Asociados.

"VÍRGENES, ASTRONAUTA, ARLEQUÍN, DRAGÓN (cubos díptico)". 2016
Tècnica mixta sobre llenç.
77x38,5x35,5x38x5 cm

EXPOSICIONS *amb catàleg

1998

- Enlace de Medios, València

1999

- Estudi d'Ágatha Ruiz de la Prada, Madrid*
- Sala Municipal d'Algemesí, València
- Sala d'Art JI, Alacant
- Galeria JI, Elx, Alacant
- "O Eclecticismo do Terceiro Milénio" ("L'Eclecticisme del tercer mil·lenni"), Quinta das Cruzadas, Sintra, Portugal*

2000

- Galeria Dipòsit 19, Alacant
- "Artisti Internazionali in Fiera" ("Artista internacional en la fira"), Fira de Bolonya, Itàlia
- Galeria ESPAI 19, Alacant
- "Homenatge a Will Faber" ("Homenatge a Will Faber"), Sala Bergara (BBV), Barcelona (col·lectiva)
- Castell de Mora de Rubielos, Terol

2001

- Sala Municipal, Alzira, València*
- Galeria Thema, València
- Calderers, 1, València
- Casa Decor, València
- "Proyecto Arte 2001" ("Projecte Art 2001") en benefici d'Asindown, Museu de Belles Arts, València (col·lectiva)

2002

- Sala d'Exposicions del Palau de la Música, València*
- Galeria Belarde 20 · Arte Contemporáneo, Madrid*
- Casa Decor, València*

- II Biennal de les Arts, Buenos Aires, Argentina
- Sala d'Exposicions Municipal, Algemesí, València
- Col·lectiva art contemporani internacional casa Pia Almoina, Barcelona*
- "Arte, Poesía y Música" ("Art, poesia i música") Palau Robellini, Acqui-Terme, Alessandria, Itàlia
- Palau Grannelli, Tòr, Itàlia
- Galeria d'Art Artitude, París

2003

- Centre Municipal de Cultura La Mercé, Borriana, Castelló
- Museu de la Ciutat. Casa de Polo, Vila-real, Castelló
- Centre Municipal de Cultura, Castelló
- Fondazione Ungaretti, Lucca (Toscana), Itàlia*
- "Appunti Mediterranei" ("Apunts mediterranis"), Montbrió del Camp, Tarragona*
- Galeria Alba Cabrera, València*
- Villa Gadea, Altea, Alacant
- "La Huella de España" ("L'Empremta d'Espanya"), l'Havana, Cuba
- Sala d'Exposicions Coll Alas, Gandia*, València
- Centre Cultural Espanyol, Santo Domingo, Rep. Dominicana
- Espai TOYOTA Casa Decor, València
- Col·lectiva The Mall Galleries, Londres
- "15 art. con el paso" ("15 art. amb el pas"). Sant Lucrècia, Sala d'Exposicions del Palau, València
- "Colectiva Verano" ("Col·lectiva estiu"), Galeria Alba Cabrera, València
- Fashion Art, itinerant International de Manuel Fernández. MNBA Buenos Aires*

- "Miradas Emergentes" ("Mirades emergents"). Parc Quinta Fuente del Berro, Madrid*

2004

- Casa Decor, Madrid*
- Festival Art Públic (FAP), Algemesí, València*
- Latabarra, Vinaròs, Castelló*
- Galeria Ibalart, València
- Villa Gadea, Altea, Alacant*
- "Dúos" ("Duos"), Centre d'Art Ibalart, València
- Euro-Art 2004-Visual. Sala Josep Renau BBAA, València*
- Exposició UNICEF. Palau de Colomina, València (col·lectiva)
- Fashion Art, itinerant internacional de Manuel Fernández.
- MAV Montevideo, Uruguay | - MAC Mèxic DF
- MAC Santiago de Xile, Xile | - MA Medellín, Colòmbia
- MAM Bogotà, Colòmbia | - MT Cali, Colòmbia

2005

- Festival Art Públic (FAP), Algemesí, València*
- Galeria Ibalart, València
- Sala Bambús, Palau de la Música, València*
- Col·lectiva Galeria Thema, València
- Col·lectiva Contemporània, Galeria Ibalart, València
- "Bolsos para el Alzheimer" ("Bosses per a l'alzhèimer"). IVAM, València
- Subhasta terratrèmol submarí sud d'Àsia. IVAM, València
- "Bolsos para la Leucemia" ("Bosses per a la leucèmia") Fundació Carreras. València/Barcelona*
- Fashion Art, itinerant internacional de Manuel Fernández.
- MAAC Guayaquil, Ecuador | - CSD Cartagena de Indias, Colòmbia

2006

- Museu Acadèmia de Belles Arts, Mèxic DF * (Panoràmica JARR 1999-2005)
- Galeria Ibalart, València
- Col·lectiva Galeria Thema, València
- Col·lectiva Galeria Ibalart, València
- Homenatge Miquel Navarro, CAD 06, València (col·lectiva)
- Fashion Art, itinerant internacional de Manuel Fernández: Lifestyle. Panamà
- "Bolsos Contra el Cáncer" ("Bosses contra el càncer"), Museu BBAA, València

2007

- Festival Efímer 07, Alginet, València*
- Sala d'Exposicions Municipal, Xàtiva, València*
- Museu del Molí, Onda, Castelló*
- Valencia. Art. Galeria Cuatro, València (col·lectiva)

2008

- Galeria Cuatro, València*

- Biondetta Art Gallery, Madrid*

- "Arte en Juego" ("Art en joc"). Casino Monte Picayo, València
- "Bolsos Contra el Cáncer" ("Bosses contra el càncer"). Museu de la Ciutat, València

2009

- "Del Objeto al Concepto. NO BORDERS, just N.E.W.S." ("De l'objecte al concepte. Sense fronteres, només notícies") AICA, Brussel·les, Bèlgica
- Museu Valencià de la Festa, Algemesí, València*
- "FabulArte" ("FabulArt"). Sala d'Exposicions Municipal d'Algemesí, València*
- "Artists For Fashion" ("Artistes per la moda"). Valencia Fashion Week. IVAM – Fira València (col·lectiva)

2010

- "Tips to get through the crisis" ("Consells per a eixir de la crisi") Ed. Berlyamont. Comissió Europea. Brussel·les, Bèlgica
- Fundació Comunitat Valenciana, Brussel·les
- Maison d'Art Actuel des Chartreux, Brussel·les
- Casa Municipal de Cultura, Port de Sagunt
- Biondetta Art Gallery, Madrid
- Galeria Cuatro, València
- Institut Cervantes, Brussel·les, Bèlgica
- Fashion Art, itinerant internacional de Manuel Fernández, Museu Príncep Felip, València
- Fashion Art, desfilada inaugural IX Valencia Fashion Week, València

2011

- Sala d'Exposicions de l'Ajuntament, València (Panoràmica JARR 1999-2010)
- Col·lectiva. Galeria Cuatro, València
- Fashion Art, itinerant internacional de Manuel Fernández. Centre d'Art Tomás y Valiente de Fuenlabrada, Madrid

2012

- Fira Art Madrid, Galeria Val i 30, Madrid
- Museu Pedralba 2000, Galeria Val i 30, Pedralba, València
- Sala d'Exposicions Casino Liberal, Algemesí, València
- Fashion Art, itinerant internacional de Manuel Fernández. Casino de la Exposición, Sevilla

2013

- Fira Art Madrid, Galeria Val i 30, Madrid
- Festival Ciutat Vella Oberta, València
- "Moda y Crítica Social" ("Moda i crítica social"). Sala d'Exposicions Casino Liberal, Algemesí, València
- "El paisaje que habito" ("El paisatge que habite"). Bang & Olufsen, València
- "Fuera de serie" ("Fora de sèrie"). Bang & Olufsen, València

2014

- Galeria 9, València
- Russafart, València

2015

- Fira Art Madrid, Galeria Val i 30, Madrid
- Fashion Art, itinerant internacional de Manuel Fernández. Ajuntament de Benidorm, Alacant
- Russafart, València
- Ciutat Vella Oberta, València
- "Unreleased" ("Inédit"), València (Panoràmica JARR 1999-2014)

2016

- Festival d'Art Contemporani SACO, Sevilla
- Fallen Angels (Àngels caiguts), Galeria Cuatro, València*

2017

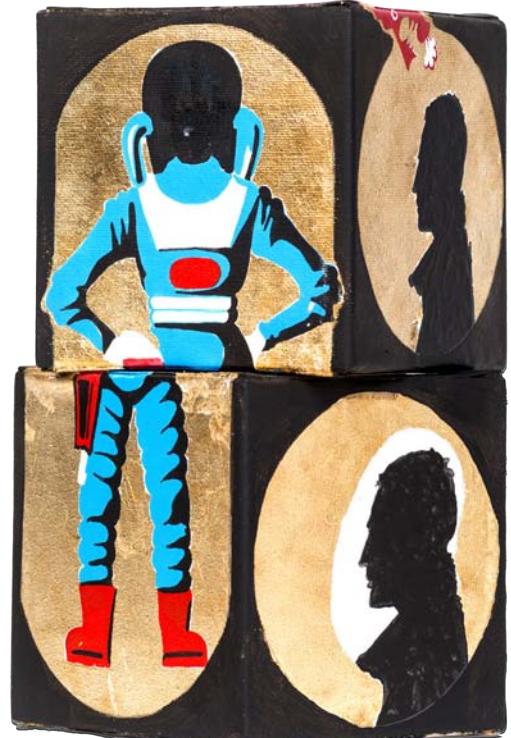
- Sala d'Exposicions Casino Liberal, Algemesí, València
- ACUDA, Godella, València
- Salmaia, Altea, Alacant
- Galeria Cuatro, València
- Reial Fàbrica de Tapisos, "Recicla Futuro" ("Recicla futur"), Madrid

2018

- Fundació Bancaixa. "Espais d'Art", València*
- EMAT. Espai Metropolità d'Art de Torrent, València*

pag. anterior "BORDADORES_II". 2016
tècnica mixta sobre llenç i objectual.
33x28 cm

"PERFIL (cubos)". 2016
tècnica mixta sobre llenç i objectual.
16x16x16 cm c/u

JARR.

Historia de una trayectoria

Alejandro Villar Torres
Universitat de València

LA HERENCIA ICONOGRÁFICA

Hay caminos que se desdibujan antes de llegar a su destino y otros que a pesar de estar bien trazados de pronto se tuercen y se complican en recodos y laberintos que impiden a los soldados volver a casa. Ese es el mayor peligro de las cruzadas, perderse en el gesto, en la acción de la lucha por la lucha o contagiarse de la violencia que se vuelve endémica al saberse el motivo pero no el fin de nuestra acción guerrera. Esta ha sido una de las preocupaciones más íntimas de JARR durante sus más de 20 años de trabajo incesante: equilibrar la búsqueda y la experimentación con la certeza y convicción de una meta, una intención, un objetivo siempre presente en la definición de una tesis que se resuelve en imágenes u objetos. Existe en él una naturaleza compleja que se ordena con la magia encadenada de los procesos biológicos, como en una secuencia lógica en la que cada paso legitima el siguiente, le da forma y razón, generando un camino que, en este caso, no se hace al andar.

Si observamos con atención su trayectoria y evolución, constatamos que el fin último de su obra es enfrentarse a la realidad, abordarla de forma valiente para actuar como el espejo en el que se dibuja el retrato del individuo, un *Dorian Gray* contemporáneo que busca su redención en el arte (#soloelartemesalva). Se escabulle en algunas

1 Sometidos... fue una de las piezas seleccionadas en el festival internacional EFIMER 2007 celebrado en la ciudad de Alginet y organizado por Nil Comunicación en colaboración de la Universitat Politècnica de València.

2 Jarr actualiza como nadie el llamado Pop incómodo haciendo uso de la ironía y de un repertorio de códigos que dan respuestas a la compleja relación arte y sociedad.

"GRAN RETRATO". 2000
técnica mixta sobre llenç
195x228 cm

heridas abiertas de nuestra sociedad, de nuestro mundo salvajemente civilizado, de donde extrae los personajes y situaciones con los que construye sus escenas. Para ello, no usa sólo su instinto sino que se apoya en la tradición iconográfica del arte occidental, en el lenguaje de símbolos que nos hablan en clave visual de las tensiones entre el cielo y la tierra, entre el cuerpo y el alma. Pero su condicionamiento histórico es todavía más potente pues su identidad es eminentemente romántica y española a la hora de desatar el mito del artista como profeta hidalgo que se enfrenta a la injusticia, al poder desmedido, al fanatismo, a la represión sexual, y al peor de los fantasmas, que es al tiempo metáfora de la creación: la guerra.

No puede evitar que en la forma de abordar estos temas aflore la admiración por los genios de la pintura española que hicieron crónica de la realidad desde diversos posicionamientos. En primera posición reina el expresionismo de Goya, su entrega al arte en soledad para descubrir los submundos y abrir la puerta a los fantasmas que habitan en el inconsciente del hombre, alimentados por la ignorancia. *Sometidos...*¹ es un homenaje monumental al maestro aragonés, a su universo ilustrado e inquietante entre la razón y el sensualismo rococó, y cuya musa delicada anuncia el fin del Antiguo Régimen. La Maja Desnuda se convierte en la

obra de JARR en una Venus revolucionaria, que se revela ante su condición aristocrática con la exuberancia de la imagen de la libertad, donde el artista introduce objetos cosidos al lienzo convirtiendo el proceso de creación en una acción más radical, acorde a su discurso antibético.

Ese legado visionario de Goya fue tomado por Picasso que supo adherir al formalismo vanguardista el compromiso político con el Guernica. Esta obra está fijada en el alma de JARR como una marca a fuego y no sólo por gritar los desastres de la guerra sino por los procedimientos en la creación de las imágenes: la interacción de lenguajes que emplea Picasso para abordar el símbolo y la reinterpretación de la iconografía clásica como base para la elaboración de una escena dramática contemporánea. Ese principio de la fragmentación, del collage y a la yuxtaposición de realidades que construyen un significado poético nuevo, se instala desde un primer momento en la mente de JARR que siente una clara predilección por plasmar secuencias simultáneas en un mismo lienzo, uniendo pasado y presente, historia y actualidad en una esfera surrealista y persuasiva. Su *Guernica Alpino* es un claro tributo a esta gran obra, en el que se despliega de manera ilustrativa el diván psicoanalítico del artista: nos desvela sin tapujos sus referentes, imágenes simbólicas, sueños y flashes de la niñez sobre el un escenario devastado por la guerra, metáfora del mundo y de la creación.

3 Destaca sobre todo su fascinación por la teoría de la imagen y las aportaciones a la narratividad de la pintura a partir de la influencia de los media de artistas como Robert Longo, Sherris Lavine y, sobre todo, Cindy Sherman.

4 Barroco fue presentada en la exposición MAREADOS, en la Maison d'Art Actuel de Bruselas en marzo de 2010 junto a la obra de Jesús Azogue y comisariada por el Grupo Centrifugarte.

Y, cómo no, delata su pasión por Josep Renau y el Equipo Crónica², una tradición crítica valenciana que se nutre de la cultura visual y de la historia para componer una nueva poética, instigándonos a la reflexión a partir del choque de lo descontextualizado. El Pop y la generación *apropiacionista*³ de los ochenta hicieron el resto en un artista que asimila en su cuerpo esa historia genética de forma inconsciente y natural.

En este sentido, algunas obras de JARR pueden considerarse fotomontajes pintados que se empapan de esa herencia simbólica e iconográfica, de la emoción dinámica y transcendente del *Barroco* que nos invita a realizar diversas lecturas de lo que acontece. Es al fin y al cabo un nuevo barroquismo en forma, concepto y significado: une técnicas y lenguajes con sus personajes recortados sobre un fondo de pan de oro que aporta una dimensión espiritual y mágica a todas sus obras y que se convierte en seña de identidad del autor. La serie *Barroco*, presentada en Bruselas durante la Presidencia Española de la UE en 2010⁴, abordan discursos alegóricos que rinden un homenaje en última instancia a la devoción española por las imágenes, sin una voluntad sacrílega. Y todo ello sin renunciar a sus juegos objetuales que dan vida a sus pinturas dotándolas literalmente de ojos seráficos que convierten al observador en observado. Ojos que aparecerán, de nuevo, en su reciente serie *Fallen Angels*.

5 WVAA, Jarr y la Mística de la Música, Palau de la Música, Valencia, 2002

6 La presencia de JARR en muestras en tierras americanas comienza en 2003, con su selección en el proyecto Fashion Art de Manuel Fernández que itinera por ciudades de Uruguay, México, Chile, Colombia, Panamá y, finalmente, Estados Unidos. Su prestigio en este continente va creciendo y en 2006, el Museo Academia de Bellas Artes de México le dedica su primera retrospectiva.

7 Es a partir de esta la Mística de la Música cuando se asientan claramente sus postulados estéticos y poéticos y su universo simbólico sobre pan de oro, presidido por las diversas metamorfosis figurativas del artista en seres que toman la inocencia como atributo.

8 La instalación Rompecabezas formó parte de la exposición Miradas Emergentes, comisariada por Elisa Herráez y Alejandro Villar, a través de la Galería Ibalart para Caja Madrid en Centro Cultural Fuente del Berro, Madrid, 2003.

9 Este aspecto ha sido resaltado por Consuelo Císcar Casabán en su introducción al catálogo de la muestra Apunti Mediterranei, Fondazione Meditarranei, Lucca – Italia, 2003

"BORDADORES_II". 2016
tècnica mixta sobre llenç i objectual.
33x28 cm

HÉROES Y ANTIHÉROES

Otro de los peligros que amenaza al artista en su compromiso con la realidad es el de caer en el maniqueísmo para ejercer una fuerza aleccionadora sobre el hombre, convertido en un juez que supedita el arte a su función moral. Para huir de esta tentación, JARR asume el arte como un juego, una acción aparentemente inocente que le permitió explorar terrenos formales y temáticos sin el miedo a la irreverencia. Y así, como un niño que se desliza por las reglas, nos contagia de su entusiasmo e ingenuidad a la hora de considerar el arte, en un intento de desdramatizar el escenario que se despliega ante sus ojos.

La mirada del niño motivó parte de las obras de la serie *La mística de la música*⁵, con la que JARR realizó su primera gran proyección internacional en 2002, con su participación en la Bienal de Buenos Aires y en la exposición La Huella de España en La Habana y Santo Domingo.⁶

Para ello se convirtió en *El Chico*, custodiado por Charles Chaplin, que le descubre el mundo bajo una sonrisa y un escudo tragicómico que le permite enfrentarse a la vida jugando sin evadirse del todo de la realidad. El cine clásico de Hollywood y su mítico star system se

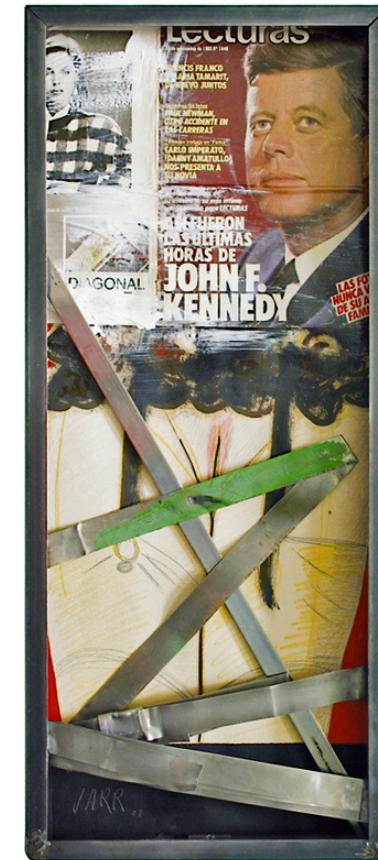
despliega ante él como un recurso simbólico de donde extraer personajes para su nueva representación. *Marilyn Monroe*, *Groucho Marx*, *Buster Keaton* y *Chaplin* se convierten en Ases de la Música, ases de una baraja naipes que nos invita a jugar con los iconos de nuestra cultura. Pero la partida se complica en la serie pareja de Ases, compuesta por *Chaplin* y *el Chico*, *Gilito*, *Sex Symbol* y *Pajarito*, un políptico que a modo de secuencia evoca el retorno a la inocencia. El niño se asoma a una escena en la que un superhéroe se dispone a combatir los poderes extremos: el totalitarismo, el capitalismo desmedido y los roles sociales, y culmina con la presencia genuina del pajarito habitando un cielo dorado y mágico, personificación de la inocencia y del propio artista⁷. A partir de ahora, el símbolo del pajarito va estar en toda su producción, como un recurso que garantiza la presencia metamorfoseada del artista, a veces como parte de la acción, otras simplemente dando testimonio desde un ángulo y otras como un sello que autentifica la marca de su estudio.

El afán por jugar motivó también su ruptura con el concepto cuadro tradicional, abriendo la pintura a nuevos formatos tridimensionales que permiten su despliegue en el espacio a modo de instalación. Sus cubos pictóricos establecen a su vez juegos compositivos cambiantes, a partir de la combinación de

cada uno de sus seis lados como partes de una escena que se construye como un rompecabezas.⁸ Estos lienzos poliédricos sacian la necesidad performativa del artista que se ve constreñido en la noción académica de pintor, y precisa de saltar a la acción y hacer que el espectador forme parte de sus travesuras. Con los cubos, JARR introduce la dimensión espacio tiempo en la pintura, pues la pieza cambia según la voluntad del usuario, que como un niño elige y compone su escena.⁹

Y así, jugando el artista rompe límites, elabora conceptos, explora técnicas a partir de la combinación de elementos constantes que se repiten una y otra vez dándonos la sensación de novedad en cada momento de su evolución. Ese es uno de los grandes misterios de JARR que en cada una de sus exposiciones o series ofrece una visión distinta de sí mismo a pesar de permanecer fiel a sus principios esenciales: el uso de las imágenes y de los símbolos, el pan de oro, la vocación lúdica y la exploración objetual, con los que JARR realiza un giro sobre sí mismo que le ayuda a avanzar en sus investigaciones pero sin moverse de sus fundamentos artísticos y críticos.

Precisamente esa pasión por el juego le llevó a insertar el objeto en su discurso, que estaba presente desde sus primeras *bailarinas*, y progresivamente va a aflorando en

10 El estudio de la obra de Duchamp y, sobre todo, el descubrimiento de las pinturas combinadas de Rauschenberg marcan un punto y seguido en la evolución de JARR que tiende a integrar su vocación narrativa con la poética del objeto.

11 En 1990 ingresa en la Escuela de artes y Oficios de Valencia y en el Conservatorio de Danza Joan Bta Cabanilles de Algemesí. Se forma simultáneamente en el campo de la danza y la pintura hasta que en 1997 es aceptado en el Departamento de Danza Contemporánea de l'Institut del Teatre de Barcelona. A ese año pertenecen sus primeras obras de la serie Pas-à-quatre.

un camino que se traza entre el reciclaje, el *ready-made* y el ensamblaje¹⁰. Y en esa investigación objetual que analizaremos más a adelante, también el juego tiene una visión temática independiente, sin dejar a un lado la ironía a pesar de la búsqueda formal que los motiva. Sus *Poesías Metafísicas* son prueba de esta acción lúdica del objeto encontrado que se presta a hacer simulacros de minimalismo, geometría y espacio.

GESTO Y MOVIMIENTO

Como se ha señalado en muchos textos sobre el autor, la danza abrió a JARR las puertas del arte. Una lesión le apartó de sus aspiraciones forjadas en el Institut del Teatre de Barcelona¹¹ y se centró definitivamente en su pasión por la pintura. Pero de ella quedó ese sentido del movimiento y su desarrollo en el espacio que se plasma en cada obra del autor, en el que todavía transpira un sentido acústico de fondo. Los gestos, la cadencia y la expresión se exprimen en sus pinceladas más bruscas y en los trazos continuos de su dibujo, sobre todo en las obras de su etapa inicial.

El *Pas-à-quatre* fue la primera gran serie que integraba lienzos, piezas objetuales, dibujos y las ya míticas *Culonas* en las que el artista manifestaba su tendencia tridimensional y su vocación crítica. El mundo de la danza sirvió de trasfondo para significar la tensión entre

el individuo y la sociedad, haciendo alusión a uno de los pasos míticos del *Lago de los Cisnes* que requiere de la complicidad plena entre cuatro bailarinas que han de danzar como un solo cuerpo. Los tutús y las zapatillas de ballet se convierten en símbolos del sufrimiento y abnegación del ser-danzante que compite por sujetarse a las reglas implacables de la sincronización entre la parte y el todo. El esfuerzo como tema está latente en cada una de estas piezas que se envuelven en una atmósfera de frustración que en ciertos momentos se torna en violencia como consecuencia del estado anímico del artista.

Radiografía de tutú es quizás una de las obras que mejor plasman esa interiorización del ballet en el propio ser del artista. Cada trazo del dibujo continuo que define las líneas esenciales del vestido refleja en blanco sobre negro los latigazos de dolor y estigmas que quedan sellados en el cuerpo a causa del duro movimiento.

El gesto rítmico dio paso a la acción plástica y matérica en la que JARR introducía ese movimiento en la pincelada brusca, en el mismo proceso de realización de las pinturas y dibujos, indefinidos y violentos, de una fuerza expresiva impactante. La serie dedicada a su perro homónimo *Jarr & Jarr Co*¹² nos invitaba a sumergirnos en la vida cotidiana del pintor y su perro en su estudio. Se anunciaba ya esa tendencia a la metamorfosis del

12 AAVV, JARR & JARR, Co., Ajuntament d'Alzira, Alzira, 2001

13 Jarr a avanza en la pintura avanza por el camino del informalismo desde un posicionamiento lúdico que lo sitúa en una espacio ambivalente de gran fuerza plástica sin llegar a la abstracción. Destaca su admiración por maestros como Dubuffet, Burri, Saura o Millares, pero es sobre todo su fascinación por Basquiat, quien rinde homenaje en obras de distintas etapas.

14 La exploración de la imagen y la interacción de la fotografía y la pintura es el tema central de la serie *Desnudez y crueldad* sobre tacón que toma las vistas de la ciudad de Nueva York previas al 11-S como fondo para el desarrollo simbólico de sus personajes. Estas impactantes obras fueron presentadas en 2004 en Casadecor Madrid y en el FAP'04, Festival Internacional de Arte Público realizado por el Ayuntamiento de Algemesí y la Universitat Politècnica de València.

artista en perro, pájaro o niño, para vivir la realidad desde una posición alternativa y, cómo no, al juego, que dará como resultado sus primeros cuadros móviles.

Los grandes retratos de superperros ofrecen un momento más expresionista, con formatos imponentes en los que la pintura-pintura, la materia y el pigmento afloran de una manera brutalista. Los brochazos dinámicos y los pegotes de pintura, pigmentos mezclados con colas y arenas, rozan casi la abstracción pero se sujetan a la identificación de la gran mancha negra del perro sobre fondos primarios o envueltos de toques arrebatados de color y pinceladas gestuales que simulan la agitada vida de acción del perro y su pelota.¹³

La inspiración en el universo del juego canino lleva al artista a derivar la investigación de su pintura expansiva hacia el concepto del cuadro móvil: la superficie bidimensional del lienzo o tabla se convierte en vitrina, y por lo tanto en un fondo-escenario sobre el que se introducen pequeños objetos o miniaturas escultóricas suspendidas por cuerdas, generando profundidad espacial y movimiento a la escena ante la inevitable acción del espectador. *La playa, Comida, Fisiológico, Coche y Aspirador* nos ofrece una captación lúdica y divertida del día a día desde la mirada de un perro, haciendo uso de la metonimia visual para designar esa realidad a partir del fragmento o parte esencial.

A este momento, corresponde también la aparición del primer modelo de cubo, con la obra *El sueño de Jarr*, realizado a partir de un bastidor cúbico en cuyo interior las líneas de cuerda trazan una red de tensiones entre las cuales se desliza el objeto: la búsqueda del movimiento nos lleva casi a la pieza objetual interactiva que requiere de nuestra acción, estableciendo de nuevo el debate entre los límites entre pintura, escultura e instalación.

CAMINO HACIA EL OBJETO

Paralelamente a la investigación de la *image*, en el sentido global y anglosajón del concepto *imagen*¹⁴, JARR introdujo desde el principio una predilección escultórica y objetual que corre de forma simultánea y entrelazada por las venas del ser simbólico e iconográfico. La misma devoción por el mito y el ícono de inspiración eminentemente *Pop*, genera actitudes indiscutiblemente postmodernas que definen su pasión por el objeto: el coleccionismo como arte, el *shopping* como expresión cultural o el ideal dadaísta del *objet trouvé* se manifiestan en su tendencia a construir historias a partir del ensamblaje de objetos, recopilados de su entorno más próximo y plenos de un sentimentalismo que confiere una dimensión vivencial y autobiográfica a cada obra¹⁵.

15 AA.VV. Mi amado objeto de deseo, Nil comunicación, Valencia, 2009.

Su aproximación al objeto se hace desde el reciclaje, haciendo uso de tablas, puertas y ventanas como soporte de sus pinturas, hasta que progresivamente adquieren independencia escultórica y significativa. Así surge *Cenicienta nunca existió* o *Reflejo de zapatilla*, ambas datadas en 1997 y que suponen la apertura a la investigación objetual y del ensamblaje, confirmada en su obra más reciente. La distancia en el tiempo hace ver estas obras como piezas emblemáticas de su carrera que establecen un eslabón lógico en la evolución técnica del artista.

La danza envuelve temáticamente cada gesto del artista y inevitablemente Degas salta a la palestra, pero de una forma impactante y escultórica, con la obra *Punta rota* que nos recuerda que el maestro impresionista ya introdujo elementos textiles sobre los bronces de sus bailarinas. En JARR la sección de la pierna además de insinuar un movimiento que empieza o acaba, nos transmite el dolor, como un guiño de identificación emocional con la bailarina.

Estas obras tienen una valoración extrema por parte del artista, casi fetichista, al incluir dentro de su universo devocional sus propias piezas creadas en el pasado y que entran por la puerta grande de su museo peculiar en un ejercicio de colecciónismo retroactivo. Insertas en urnas de metacrilato se disponen a reinar entre el conjunto de

muñecas y juguetes antiguos que exhiben en las vitrinas inacabables de su estudio.

Pieza fetiche es el Mickey que se incorpora en el 2010 a la serie Barroco y que se convierte en un elemento inquietante en la narración alegórica de los cuadros. La inspiración en el personaje animado se torna siniestra con su existencia perturbadora que parece contenerse en el interior del arca de cristal resquebrajado.

La misma intensidad biográfica y recuperadora se respira en *Recién Casados* en la que las puertas de un antiguo armario ropero adoptan la función de político contenedor de la vida marital. Planos segmentados se unen con la confianza de enlazar significados a partir de imágenes, pinturas y realidades adheridas como un collage pseudopictórico. En ese efecto vintage que superpone los tiempos presente y pasado, inspirado éste en nuestros álbumes de fotografías en blanco y negro, JARR conecta con los exvotos de la valenciana Carmen Calvo, compartiendo la mirada trascendente y mística hacia el objeto antiguo.

EL OBJETO MISMO

Y el objeto reinó por completo. De pronto la maraña tomó cuerpo y se alzó en la vida creativa del artista de una forma

16 Su homenaje a estos dos autores fue el lema central de las obras presentadas en la exposición *Tips to get through the Crisis*, junto al artista digital Jesús Azogue, en la muestra comisariada por el Grupo Centrifugarte para el Edificio Berlaymont de Bruselas en Enero de 2010.

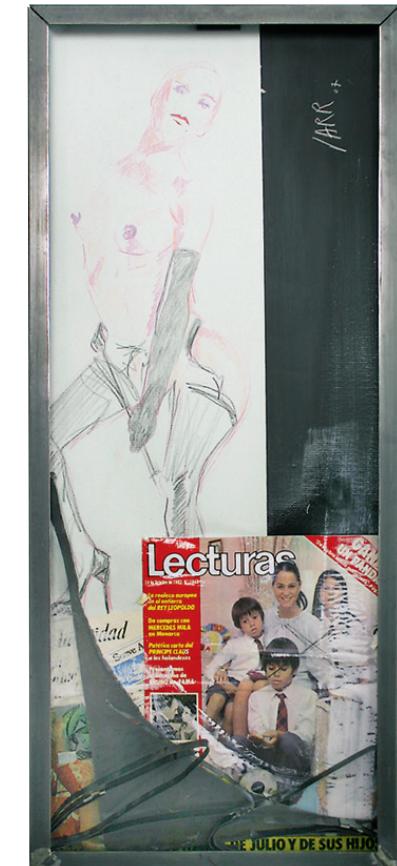
17 La muestra JARR Objetal realizada en la Sala de los Bambús del Palau de la Música de Valencia en 2005, inicia un periodo de investigación que dura 5 años y se centra por completo en la

retórica del objeto. Progresivamente objeto e imagen se unen hasta llegar a un periodo barroco en el uso de los lenguajes del arte y los recursos visuales de la pintura.

18 Villar Torres, Alejandro, "JARR. El rostro obsceno de la vida" en *Dolor o placer*, Nil comunicación, Valencia, 2008

19 "Entre la corroboración y la agresión (o cómo un artista sobrepasa las opiniones)", JARR, Palau de la Música, Valencia, 2006

"BORDADORES_II". 2016
técnica mixta sobre llenç i objectual.
33x28 cm

inclemente y expresiva. JARR asume como propias las lecciones de Duchamp y Rauschenberg¹⁶ desatando su lado más brutal a nivel compositivo y simbólico en el que el objeto asume el poder de persuasión que hasta ahora había atesorado la imagen.

En *Haciendo la cama*¹⁷, obra de 2005, inaugura una nueva etapa de radicalidad con la que desgrana las pasiones humanas y enarbola su acción crítica contra el poder establecido. La violencia de los temas se asimila también en el propio proceso de creación que substituye el delicado ejercicio de pincel por la acción física de atar objetos, coserlos literalmente a la escultura o al lienzo agrediendo su superficie para herirlos visual y poéticamente. La técnica del tejido se adentra en el sentir del artista que hilvana con los elementos encontrados el retrato del lado obsceno de la vida, estableciendo paralelismos entre el desenfreno carnal y la crisis de valores del mundo contemporáneo.¹⁸

Se levanta de nuevo el artista visionario que increpa de forma más mordaz al espectador. Como señala el crítico Christian Parra-Duhalde, "Puede que a Jarr se le pase la mano diciéndonos quienes somos; pero también puede que si el arte no lo hace no cumpliría su labor"¹⁹. En esta fase el artista adopta la agresión como una necesidad de saltar por encima de los condicionantes del mercado y de las expectativas estéticas proyectadas hasta ahora hacia

20 Ese nuevo camino se presenta en su primera gran exposición objetual, titulada *Del objeto al concepto* realizada junto al artista Javier Jiménez en el Claustro del Convent de San Vicent de Algemesí, como muestra complementaria del proyecto *No Borders, Just News* (AICA, 2008).

21 Estas obras fueron las piezas clave de la exposición *Jarr. Pornografía* (Galería 4, Valencia, 2008) y *Jarr, Mi amado objeto de deseo*. (Galería Biondetta, Madrid, 2008)

22 De la Calle, Román, □JARR, decir □lo otro□. Los guiños alegóricos de a pintura□ en JARR y la Mística de la Música, Palau de la Música, Valencia, 2002.

su obra. Se decanta por la participación en proyectos de arte público y por representar una opción alternativa y objetual en la esfera del arte actual, planeando emboscadas a nuestra sensibilidad.²⁰

Más brutal se muestra en la pieza *Haciendo la cama* en la que apuesta por sacudirnos con piezas de juguetes rotos y elementos alusivos a nuestra naturaleza tóxica y mortal. En ella, ensaya la superposición de discursos (el objetual y el pictórico) que inducen al espectador a escudriñar con la mirada entre los objetos apelmazados en primer plano, cuyos huecos posibilitan la visión de un fondo collage de imágenes, que nos convierten en auténticos voyeurs.

Las obras *Pornografía I* y siguientes *I²¹* nos sitúan en esa posición de mirón que se escandaliza o deleita ante las actitudes lascivas provenientes de la industria erótica. Más allá de la provocación, JARR intenta convencernos de su nueva revisión sobre sí mismo: recordamos aquí la fuerza de sus *Cajas Negras* que surgieron de la *Mística de la Música*, de las que el maestro Román de la Calle señalaba en 2002 ; "nos lanzan en otra dirección, entre búsquedas objetuales, diarios de memoria personal y guiños conceptuales, que quizás se aferran a los pentagramas que tensan, sujetan y aprisionan las cajas de los recuerdos".²²

23 La exposición fue inaugurada en Galería 4 de Valencia en 2016, y presentada en la Sala d'Exposicions d'Algemesí en 2017 con la colaboración en la fotografía de Zaibi, y catálogo editado por NIL Comunicación.

Entre estas obras radicales, surge el encanto de dos piezas tituladas *Peggy y Guggenheim* en las que autor recobra su sentido del humor, e incorpora su afán por el homenaje (como el realizado a Duchamp con su *Cinematógrafo*), por la inocencia y el juego envueltos, cómo no, en el preciosismo mágico del pan de oro. Esa técnica tradicional del dorado al agua va rescatando progresivamente la belleza en la retórica del objeto y supone la reconciliación definitiva con sus postulados.

Y de nuevo emerge lo que siempre estuvo latente, el efecto sorpresivo se mitiga con la aproximación didáctica de su obra. Sabemos que no es un artista que busque la comodidad y por ello requiere a veces de instrucciones de uso, de un manual que nos descubra paso a paso la lógica de su evolución.

SOLO EL ARTE ME SALVA

Y llega *Fallen Angels*²³, en donde Jarr se envuelve en un aura profética y barroca: el pan de oro empapaba su obra de una esencia mística y su peculiar iconografía unía la fascinación del pop con el legado de la imagen devocional como trasfondo.

Estos seres negros, con alas doradas y ojos seráficos, idénticos en forma y variados en el mensaje, vinculan a Jarr con la tendencia actual del *Costum Art* que incita a

la producción en serie de obras de arte con materiales alternativos. La transmutación de sus figuras es paralela a su nuevo lenguaje, una técnica mixta de figuras construidas y elaboradas manualmente por el artista donde la acción de coser/pintar, ya utilizada en sus inicios, ahora tiene como fin capturar el tiempo dentro un objeto. De ahí la emoción profunda de sus obras, que hieren suavemente el corazón desde la desnudez, la sinceridad y la inocencia.

Así vemos un palpante *Sagrado Corazón*, un *Calvario* culminado por figuritas de soldados en batalla o una *Torre de Babel* que se va descomponiendo constantemente a través de la acción de las llamas de las candelas. Sus míticos cubos incorporan ahora el número, que indaga en la herencia pitagórica en el cristianismo, y una delirante interpretación del símbolo animal que une a Plinio, los bestiarios con el repertorio icónico del Pop. Pero además de esa lectura cósmica Jarr no olvida la base social de su arte, su compromiso con la realidad, por esos sus crucificados llevan las coronas de alambre, en una clara alusión a la masacre diaria de la inmigración.

Es la repuesta de este inquietante artista, que siempre juega con el símbolo y la expresión, con el significado y la emoción, ante la injusticia, la desfachatez

política, la corrupción, todas las formas de terrorismo y la deshumanización del mundo. El arte como compromiso es el motor de toda su obra, a veces sacrificando el aplauso y con una virulencia estética no siempre entendida.

Me pude dar cuenta que estaba presenciando su propio *Big Bang*, el punto de inflexión, de regeneración cósmica, tomando como base el mundo simbólico desde los inicios de nuestra civilización: los dioses egipcios, la sabiduría griega, el arte paleocristiano y la imagen devocional.

A pesar de la profundidad de su mensaje, Jarr apuesta por el guiño inocente y lúdico que siempre acompaña a sus obras y empapado de originalidad y una refrescante magia nos promete una nueva era presidida por el arte y la ilusión. Es así como, sin darnos cuenta, nos sumamos a su lema #soloelartemesalva.

Este es el fin de nuestra exposición, no sin antes revivir con una pequeña pieza lo que será su próxima exposición, que nos muestra de forma simultánea las líneas de su investigación que convergen en el mismo nudo que las motiva.

AJUNTAMENT DE TORRENT
Regidoria Àrea de Cultura, Participació Ciutadana,
Transparència i Turisme

Ramón y Cajal, 1
46900 Torrent (València)
Telèfon: 96 111 11 11
Correu electrònic: cultura@torrent.es
www.torrent.es

Juan Jesús Ros Piles
Alcalde de Torrent

Susi Ferrer Pablo
Regidora Àrea de Cultura, Participació
Ciutadana, Transparència i Turisme

**EXPOSICIÓ: "DANCE, UNDERGROUND
& COUTURE 1997-2018" JARR**
Des del 13 de juny fins al 31 de juliol de 2018

Sala d'exposicions de l'EMAT
Avinguda al Vedat, 103, 4a planta
46900 Torrent (València)

Coordinació exposició i catàleg:
Unitat de Gestió Cultural i Turisme
Ajuntament de Torrent

Textos:
Alejandro Villar Torres

Disseny:
Estudio Sidney

Correcció lingüística:
Oficina de Promoció i Ús del Valencià

Imprimeix:
Gráficas Rianjo

